

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre . 6 kor — fl. Negyedévre 3 kor — fl.	Vidéken: Félévre . 9 kor — fl. Negyedévre 4 kor 50 fl.
---	--

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fűtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

A szatmári testvérgyilkosság a kurián.

— Távirati tudósítás. —

Ma tartotta a királyi kuria az első nevezetesebb szóbeli tárgyalást az új bűnvádi perrendtartás életbe lépése óta. A szatmári gyilkosság foglalkoztatta a legfelsőbb bíróságot. Papp Elemér szelleme járt a diszes falak között — vádolva azokat, akik meggyilkolták.

Az országszerte feltűnést keltett testvérgyilkosság borzalmas részletei eléggé ismeretesek. Papp Béla kakszentmártoni földbirtokos és a megye egyik előkelősége, az alispán veje testvéröccsét, Papp Elemért Zsoldics Mihály nevű juhászával 1899 november 18-án a Dezsőréten meggyilkoltatta.

Maga a gyilkosság Zsoldics Mihály vallomása szerint így történt:

„November 18-án délelőtt ismét felszólított Papp Béla, hogy öccsét öljem meg. Azt mondta, hogy Elemér félhat óra tájban fog jönni a Dezsőréten, a dülő uton a tanya felé, én menjek elé a kettős kutig és ott löjjem agyon. Én megvettem. Kimentem elé, sőt hogy későn ne jöjjenek, még itt ott szaladtam is, mert már

kiáltást hallottam és tudtam, hogy Papp Zoltán és Elemér már jönnek. Mikor szembe találok, Elemér kezét fogott velem. Én erre elkezdtem sirni. Elemér azt kérdezte tőlem: *Miért sir Zsoldics? Erre én Elemért a revolverrel nyakonütöttem, amitől ő elesett: azután a revolvért homlokához tartottam és keresztüllöttem. Azután még egyszer belelöttem s a revolvért a tarlón elhajítottam.*“

Igy mondta el az esküdtzék előtt a megtört gyilkos a maga szereplését abban az ocsmány büntetben, a melyben ő csupán eszköz volt az értelmi szerzők, az uri gyilkosok kezében, akiknek a szerencsétlen Elemér utjokban volt.

Papp Bélának a tárgyaláson tett kijelentéseiből felelevenítjük a következőket:

Az én elmémbe nem fogamzott meg, hogy öcsémet megöljem. Szügerálva voltam.

Amikor egyszer Udvariba mentem ebédelni, Elemér kért, hogy hadd jöjjön ő is ki a tanyára; én szabadkoztam, de Zoltán azt mondta nekem, hogy hagyjam, mert a sörrel most elpusztíthatjuk. Én intettem, hogy ne tegye, hátha én iszom meg a sört. Elemér pedig nem ér annyit, hogy nekem valami bajom legyen.

Később Zoltán azt mondta, hogy van már egy borbélylegény, aki elcsalta a díjnokot Nagybányára. Ott elvágta annak a nyakát s belökte a Szamosba. Én nem hittem el. Közben anyagi zavaraim mind nagyobbak lettek. Én Zoltánnak mondtam, hogy most már végezzen Elemérrel, de az sehogysem ment. Ekkor határoztam el, hogy Zsoldicsot felszólítom a gyilkosságra. Adok neki 1000 forintot, hogy löjje agya Elemért.

De Zoltán folyton pénzt kért tőlem és fenyegetett, hogy mindent elmond az anyámnak, ha nem adok neki. Egyre fenyegetett, hogy a leveleket nyilvánosságra hozza s akkor én elvagyok veszve. Hát elhatároztam, hogy végzek Elemérrel. Zsoldicsot fölkerestem november 18-án, hogy este hat órakor Elemérrel végezzem s nagyon vigyázzon, mert ez nem tréfa dolog, adtam neki négy töltényt s mondtam a kut felé menjen, mert Zoltánnal úgy állapodtunk meg, hogy ő elkiséri Elemért a kutig. Zoltán azt mondta, hogy ha Zsoldics nem lesz ott, ő végez a fiuval. Én este a feleségemmel Battizra mentem és éjjel mikor hazajöttünk, Elemér holttestét az uton találtam. Tudtam, hogy Zsoldics elvégezte a dolgát.

Papp Zoltánnak, a meggyilkolt

Mulasztás.

Írta: Nagy Ede.

Valami rokokó operettet adtak a szinpadon. A selymes pásztorleány édes hangon csicseregte el románczát és a közönségen végig lebbent az önfelelt sóhaj. A bolondos szellem rabságba fogta a sok száz embert; öregek és fiatalok, férfiak és nők egy láthatatlan ölelésbe olvadtak egybe.

Pali elragadtatva nézett a magasba és e pillanatban megakadt valamin a szeme. Azaz, hogy valakin, aki az egyik emeleti páholyban lornyettjén keresztül leplezetlen gunnyal nézte a primadonnát.

Most már játszhattak akármit a szinpadon, Pali csak a függönyt leste, hogy mikor gördül már le. Aztán szaladt a páholyba.

— Kezét csókolom, Anna!

— Nini! Maga az, Pali? Egészen megemberesedett.

— Oh, jól felhasználtam azt a három évet. Nindig azon igyekeztem, hogy ne legyenek ifju többé.

— És a mint látom, ez sikerült is.

— Csak a külsőmön. A bajuszom megnőtt, a vonások ránczokba mélyedtek, de belül az maradtam, a mi voltam: javíthatatlan rajongó. Oh, Anna, nem lehet azt elfelejteni, a mit elakar felejteni az ember!

Minden oldalról konokul tapadtak Annára a pillantások. A színésznő rutinjával tudta kiválogatni közülök, hogy melyiket viszonozza. Pali türelmetlenül húzódott közelebb hozzá és remegő hangon sugdosott a fülébe, — ép mint három év előtt.

— Visszanézek gyerekkoromba és nem érzem az elmulás szomorúságát. Mint a hogy nem szomorkodom ebédem idején, hogy megettem a reggelimet. Aztán nincs is mit sajnálnom rajta. Csak az a szép benne, a mi megmaradt: a szentimentális emlékezés. Oh, Anna, az megmaradt.

— De Pali! Csak nem kezdi újból?

— . . . Van az emlékeimben egy követelés, az az én legnagyobb, legféltettebb kincsem. Ha a sivárság, a sok unott küzdelem, a próza csóddal fenyegeti lelkemet,

ebbe a követelésbe vetem reményemet. Ez az én babonás talizmánom, ez az én vigasztalóm, ez az én csalogató ábrándom.

— Nem ismeri, Pali, ezt a szóke uri embert?

— Bánom is én! . . . Maga egyszer egy csókot ígért nekem jutalmul valamiért. Én megtettem azt a valamit, bátra, amint az egy tizenkilencz éves lovaghoz illik. Ott van a vágás nyoma most is a karomon. A vágást gyönyörűen megkaptam, de a csókot nem. Emlékszik? Felkötött karral mentem magához és kipirult az orcám a boldog izgalomtól. Vártam . . . vártam . . . Maga megsimította hajamat és mosolyogva mondta: „Szegény kis barátom!” Maga mosolygott és mosolygott én is, pedig az egész világról kellett lemondanom abban a pillanatban: a maga csókjáról. Siettem ki az utcára és szerettem volna leszagatni a kötelekeket a sebeimről. Azt hittem, hogy most már megtanultam a nők minden gonoszságát, azt hittem, hogy most már cynikusabb vagyok egy páholynyitogatónál, — pedig akkor voltam a legbanálisabb.

Papp Elemér s a felbujtó Papp Béla unokafivérének a bűne az, hogy Papp Bélával együtt 1899. augusztus 26-án Papp Elemérnek egy pohár sörben strychnin mérget adott be, azzal a szándékkal, hogy őt megölje, továbbá 1899. évi november 17-én Papp Bélával előzetesen összebeszélve 1899. november 18-án délután Papp Elemért a Dezső-rétre kivezette azon szándékkal, hogy ott azt a Papp Béla által felbujtott Zsoldics Mihály meglőhesse.

A tárgyalás során többek között így nyilatkozott Papp Zoltán:

— Azt tudtam, hogy Elemért veszély fenyegeti, de semmit sem merem tenni, mert félttem Bélától, aki gyakran agyonlövéllyel fenyegetett. Pénzt kaptam Bélától, de csak kölcsön, nem pedig azért, hogy hallgassak.

A szatmári esküdtszék május 23-án éjjeli egy órakor hirdette ki igazmondását. Mindhárom vádlottat vétkesnek mondva ki.

A bíróság Zsoldicsot a 278. §. szerint gyilkosság büntetében mint tettest, Papp Bélát a 278. §. szerint a 69. §. 1. pontja értelmében mint felbujtót, Papp Zoltánt a 278. §. a 69. §. 2-dik pontja alkalmazásával mint bűnségéretet bűnsősnek találta és Zsoldicsot, meg Papp Bélát kötél általi halálra, Papp Zoltánt 8 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte, amiből 5 hónap a vizsgálati fogság által beszámíttatik.

A védők semmisségi panaszt jelentettek be, amihez az elítéltek csatlakoztak s ezenkívül kegyelmi kérvényt adtak be.

A semmisségi panasz.

A kuria első büntető tanácsa Czorda Bódognak, a kuria alelnökének elnöklete alatt ma délelőtt 10 órakor fogott hozzá a szenzációs ügy tárgyalásához.

A királyi kuria büntető taná-

csának másodemeleti I. számú üléstermében tárgyalták a szatmári testvérgyilkosság ügyét. A hallgatóság és a sajtó képviselői részére mindössze negyven ülés hely maradt a kis négyszögletes teremben.

A hírlapírókon kívül alig egy pár jogászember juthatott be a tárgyalóterembe és így a kíváncsiak, akik persze nagy számban voltak — teljességgel kirekedtek. Bennt a bíróság termében ünnepestes csend; feszült figyelemmel lesi mindenki a történézőket.

Mint előadó Székács Ferencz kuriai bíró szerepelt.

A bíróság többi tagjai: Mikó Miklós, Hieronomy Béla, Podhorányi Gyula, Garam Jenő. Jegyző: Mladoniczky Nándor.

A közvádat a legfőbb bíróság előtt Hammersberg Jenő koronaügyész képviselte.

A vádlottak képviselőiben szatmári ügyvédek jelentek meg s így a hivatalból a kuria által kirendelt budapesti védőkre nem volt szükség.

A halálra ítélt Papp Béla képviselőiben Kelemen Samu ügyvéd, a szintén halálra ítélt Zsoldics Mihály képviselőiben Hermann Lipót ügyvéd jelentek meg a kuria színe előtt. Papp Zoltán védője Winter Alajos.

Czorda Bódog megnyitván a tárgyalást, felhívta az előadót az ügy előterjesztésére.

Székács Ferencz előadó ezután belefogott a szatmári testvérgyilkosság iratainak az ismertetésébe. Ismertette a szatmári esküdtszék alakulását, a tárgyalás lefo-

lyását, a hozott ítéletet s azután belefogott a védők semmisségi panaszainak ismertetésébe.

Az ítélet megsemmisítését kéri azért, mert Papp Béla beszámíthatóságát kétségbe vonják és most az igazságügyi orvosi tanács elmeállapotát közvetlenül meg nem figyelte, — Zsoldicsra vonatkozólag azért kéri a megsemmisítést, mert szuggerálva lett és a befolyás alól nem szabadulhatott és mert az előre megfontoltság ki volt zárva. Továbbá az enyhítő körülmények figyelembevételét kéri és többek között azt, hogy Zsoldics a Papp B. alkalmazottja volt.

Az előadó után Hammersberg koronaügyész szólal fel, a semmisségi panasz elutasítását kérve.

A kuria ítélete.

Ezután került sor a védőügyvédekre. Hermann Lipót ügyvéd szólott először hosszabban, védenceze, Zsoldics Mihály, a halálra ítélt juhász érdekében. Majd Dr. Kelemen Samu, a halálra ítélt Papp Béla s végül Dr. Günther, a 8 évi fegyházra ítélt Papp Zoltán érdekében.

A hallgatóság a Dr. Kelemen Samu védbeszédét megtapsolta. Az elnök a közönséget ezért rendre utasította.

Hammersberg Jenő koronaügyész fejtegette, hogy semmisségi okot nem talált s ilyen fenn nem forog.

A királyi kuria ezután a szatmári törvényszék ítéletét helybenhagyta.

— Maga szeretett engem, magát nem csókolhattam meg.

— Most már látom, hogy kezd érezni újra, mert szívtelennek hazudja magát. Kárily kegyetlen melegség mögé bujni. Maga nem volt rossz, Anna, csak nem szeretett engem, — ennyi az egész. Az én szomorúságom sohasem fordult haragra. És ha haragra gyultam, akkor is csak önmagamra, oktalan szenvedélyemért.

— No látja, szép magától, hogy belátja végre!

— Hát persze, oktalan volt: nem lett férj és feleség belőlünk. De van valami, a miért ezt az oktalanságot a világ minden kincsénél többre becsülöm; és az a csók, amit nem kaptam meg. Mint az uzorás a váltóját, úgy őrzöm én a magam ígését. Eddig is szemmel tartottam mindig magát. Ha tapsoltak, én is a tapsolók közt voltam; ha végig suhogott a korzón selyem szoknyája, én is ott voltam a néma támulók között. Nem fájt, ha vignak, boldognak láttam és nem irigyeltem barátait győzelmükért. Mert a mit én kaptam magától, azt

senki másnak nem adhatta már, az első szerelmi boldogságait.

— Néze kezdődik már a felvonás. Nem hagyhatná abba.

— Jó, abbahagyom, de folytatni fogom.

A pásztorjáték folyt tovább, a primadonnát minden kilépésénél megtapsolták. Anna boszankodva csapta össze legyezójét.

— Nézze hogyan affektál!

— Nincs igazság! Magának kellene ez a szerep. Hogy játszaná ezt maga.

— Nem is tudom, mit keres még a színpadon. A hangja is elkopott már.

— A maga üde, lányos hangja!... Istenem, ha elgondoltam, hogy az is el fog kopni. És sima fehér arca meg fog fonyadni... olyan boldog vagyok e gondolatra.

— Megbolondult?

— Meg! Egy örült rögeszmének vagyok a rabja. Hogy majd ha elveszti mindazt, a mi oly gögössé teszi mostan, ha elhagyja mindenki, aki utamat elzárja öntől,

akkor fel fogom keresni magát az én régi követelésemmel. A gyerekkori rajongó szerelemmel fogom fölkeresni és tudom, maga boldog lesz akkor, hogy beválthatja ígését. Az a csók fog megváltani bennünket a szomorú öregségtől, az fogja visszaadni a mi gyermekkorunkat. Érhet addig bármi csoda, az a csók lesz majd az igazi. A sorrendben utolsó, de az érzésben első. Nem fakó emlék lesz akkor sem az a be nem váltott ígélet, higgye el, hogy nem, hanem örökre elmul ifjuságunk legpoetikusabb részecsskéje...

— Szóval azt akarja mondani, hogy majd csak akkor lesz igazán értékes az a csók, ha megvénültem?

— Igen.

— És ha én mégis most akarnám beváltani az ígéletemet?

Pali hevesen csókolta meg az Anna kezét.

— Oh édes... Hisz éppen ezt akartam.

Papp Bélát és Zsoldics Mihályt tehát kötél általi halálra, Papp Zoltánt pedig 8 évi fegyházra ítélte a kuria is.

A kegyelmi kérvény.

Mivel az elítéltek kegyelmi kérvényt adtak be, a kuria ítélő tanácsa holnap zárt ülésben foglalkozik a kegyelmi kérvényekkel.

A kuriának a kegyelmi ügyben való szerepét a bünvádi eljárás a következőleg szabja meg:

499. §. Minden halálbüntetést kimondó ítélet tárgyában a kir. kuria is tartozik véleményt adni.

E véleményt a kir. kuriának az ügyben eljáró büntető tanácsa zárt ülésben állapítja meg és pedig semmiségi panasz esetében ennek elvetése alkalmával, egyébként pedig külön esetben.

A véleményadást mindkét esetben *nem nyilvános ülés előzi meg*, melyben az előadónak az ügy állásához mért előterjesztése után a korona-ügyész kegyelmi kérvény iránt nyilatkozik.

A kir. kuria elnöke a véleményt, a nem nyilvános és a zárt ülésről felvett jegyzőkönyvvel s az összes iratokkal együtt az igazságügyi miniszterhez teszi át.

500. §. A királyhoz az igazságügyminiszter *intézi a felterjesztést. Ennek megtételénél nincs kötve a bíróságok véleményéhez.*

POLITIKAI HIREK.

Apponyi Albert gróf beszámolója. Az Apponyi Albert gróf jászberényi beszámolóján való részvételre nagyban készülnek a politikusok s Apponyi gróftól különösen a volt nemzeti párt számos tagja kíséri el. Apponyi Albert gróf barátaival együtt e hó 23-ikán a keleti pályaudvarból 7 óra 15 perczkor iduló vonattal megy Jászberénybe, hol délelőtt tíz órakor mondja a beszámoló beszédet.

TÁRSAS ÉLET.

Oh azok a kritikusok!

Kant Emanuel, a híres königsbergi bölcész egy alkalommal ebédre volt hivatalos holsteini Péter Ágost Frigyes herceghez, a szász tartomány kormányzójához. Ebéd után a társaság a mellékeremben lévő hölgyekre terelte a beszélgetést. Végre Kant is megszólalt, hogy az érdekes tárgyhöz néhány megjegyzést fűzön. Diszkrét mosolygással mondá:

— Az asszonyok olyanok, mint a vízhang, mert övék az utolsó szavak. De olyanok is, mint a csiga, mert magukkal cipelnek mindent, a mijök van és végre olyanok, mint a toronyóra, mert a miről ők beszélnek, arról az egész város tudomást vesz.

Az éppen akkor belépő hölgyek fölháborodtak ezen gyöngédtelem hasonlatokon és vad tekinteteket löveltek a filozófusra. — Észrevette ezt a bölcész és imigy folytatá szavait:

— Ez mindenesetre nem egészen önökre illik, hölgyeim. Önök bizonyára szintén a visszhanghoz hasonlítanak, mert Önök mindig férjöknek a visszhangja; és hasonlítanak a toronyórához, mert az olyan pontos, mint Önök és végre olyanok Önök, mint a csiga, a mely szintén olyan házias, mint Önök.

VIDÉK.

Sertéstől felfalt gyermek. Huszton Vaka Lászlóné egy éves leánykáját egy megvadult sertés teljesen felfalta.

Az asszony becsületéért. A kocsmában esett szó erről, a fekete-bátori kis falusi csapszékhelyen, ahol együtt pálinkáztak Mogorván Vaszali és Popa Mitru. Mogorván tárgyalta Popa asszonyát és erős dolgokat mondott róla. Popa azca elsötétült. Oda-csapott az asztalra és azt mondta: Ne bántsd az asszonyt, Vaszalie! De Mogorván csak nem pihent a nyelve, újra gyalázta Popa hitvesét. Popa Mitru most már nem szólt, hanem felugrott, felkapta a nehéz fapadot és széjjel verte a fején Mogorvánnak, ki igen súlyos sérüléseket szenvedett.

Kutba fult gyermek. Ökrösön e hó 4 én a község szélén levő kut körül játszódott Popa Joun hat éves kis fia. A gyerek nem került haza délben sem, este sem. Oda-haza nem is igen keresték. Csak akkor rémültek meg a szülők, mikor az egyik falubeli ember hazahozta a kis fiu holttestét. Ugy talált reá az erdőszéli kutban. A gondatlan szülőket feljelentették.

A belényesi libák.

Braganza ifju hercege, a ki most Debreczenben, a közös huszároknál szolgál, nagy mestere a vidám és különleges paszsióknak. Debreczen vidékén, Nagyváradon, a hova szintén gyakran átrándul, mindenütt népszerű a fenséges hadnagy ur s ábrándos szemek nézik jártában keltében. Az élete verőfény volna így a városban, de talun, gyakorlaton biz ő is versenyt unatkozik a tisztársaival. Legutóbb Belényesen unatkozott veszedelmesen a tisztikar. A herceg, ha nem volt rukkolás, a mezőn sétált s unalmában még a legyet is megfogta volna. Így esett, hogy egyszer nagy libasereggel találkozott. A gunár féltékenyen sziszegett a csillogó huszártisztre s őrizte tőle a libáit.

A herceg erre egy utszéri bokorról vesszőt tépelt s úgy verdeste a libákat. A könnyebb libák ijedten fölrebbentek, az élemedett hizók azonban tovább tipegtek. A herceg azután a repülő szárnyast a revolverével sorra lepuffantotta. Lett is erre nagy jajveszék a háta mögött. A libák gazdája, egy vén oláh siránkozva kiáltozta:

— Domnule huszár ur! Ne bántsd a libámat!

A herceg elkaczagta magát s kilötte a fegyveréből a többi töltést is, azután minden lepuffantott libáért három ezüst forintot adott az oláhnak.

Persze erre mosolygós lett a vén oláh arcza. Kergette a többi libát is, de hiába, a kövérek tovább totyogtak s egy csöpp kedvet sem mutattak a repülésre.

— Hess te, szállj föl! Agyonhizod magad s tönkretesz engem is! — rikoltozott az oláh s biztatta a herceget:

— Tessék így futtába rádurrantani, ugy is jó lesz!

A herceg azonban kijelentette, hogy hizott libára nem lövöldöz s berekesztette költséges liba-vadászatot.

SZÍNHÁZ.

A vidéki színészet rendezése. Említetük, hogy a belügyminiszteriumban e hóban színügyi ankét lesz a vidéki színészet dolgában Széll Kálmán miniszterelnök elnöklete alatt. Most arról értesítenek bennünket, hogy az e hó elejére tervezett ankét közbejött akadályok miatt csak *december hó első felében* lesz megtartható.

A színházi bérletek ügyében mától kezdve a színházi irodában Országh Bertalan titkárnál intézkedhetik a bérlet közönség.

Iskolákat Debreczennek.

— A tanfelügyelő jelentése. —

Debreczen, szeptember 14.

A legutóbb tartott közigazgatási bizottsági ülés elé rendkívül fontos jelentést terjesztett Csánky Benjámin tanfelügyelő. A jelentést, amely Debreczen tanügyi mizériájáról igyekszik hű képet nyújtani, fontosnak tartottuk arra, hogy egész terjedelmében reprodukáljuk.

A lefolyt hóban a város 1899/900. tanévi népoktatási és óvodai statisztikája teljesen elkészült. Ennek főbb adatai elsorolása mellett a város népoktatási állapotáról is jelentést teszek. Mindkét nembeli óvodakötelez gyermek volt 4204; ebből óvodába, állandó és nyári menhelyre járt összesen 915. Az óvóintézetek állandó szaporítása tehát feltétlenül szükséges, amennyiben az teljes lehetetlen, hogy az óvóintézetbe nem járó 3289 kised mindegyike a törvényben meghatározott módon, azaz az év minden szakában egész naphosszant állandóan kellő gondozás és felügyeletben részesül. Az óvóintézetek fejlesztése és szaporítása tehát a városnak jövőben is évenkénti fokozatos és állandó áldozatkészségét igényli.

6—12 éves mindennapos iskolaköteles fiu- és leánygyermek száma 7839; ezek közül iskolába járt 6975 tanuló, ide értve azon helybeli 6—12 éves tanulókat is, kik a középisko-

lákba járnak. Iskolába nem járt 844 mindennapi iskolaköteles, a tankötelesek 12,1 százaléka. *A legnagyobb magyar városban tehát egy egész kis nemzeték a kellő számú iskolák hiányában nélkülözi a népnevelés áldásait és tudatlanul nő fel,* miután a jelenlegi iskolák teljesen megteltek tanulókkal, sőt a meenyibea igen sok tanterem annyira túltömött, hogy ily helyeken nemesak, hogy a gyermek rendszeres oktatását követelni nem lehet, de csupán higiéniai szempontból is ez állapot már tűrhetetlen s e termékekbe több gyermeket bezsufolni igazi lelkiismeretlenség volna, — nem vagyok abban a helyzetben, hogy e nagyszámú iskolába nem járó gyermek beiskolázását szorgalmazzam a hatóságnál. *E város területén a meglévő 88 elemi iskolai tanítói állomás mellé legalább is még 14 új állomás felállítása szükséges elkerülhetlenül.* Azért én hivatali kötelességemből kifolyólag nem szünök meg minden törvényes eszközt fölhasználni arra, hogy a szükséges tanítói állomások a lehető leggyorsabban mind szervezessenek.

13-15 éves ismétlő tanköteles 3061 volt, kik közül 426 nem járt iskolába. Lelekiismeretes kötelességet teljesít tehát a városi hatóság, ha a magas miniszterium által is már megsürgött gazdasági ismétlőiskola felállításával e 426 ism. tanköteles oktatásáról mielőbb gondoskodni fog.

UJDONSÁGOK.

* **A polgármester szabadságon.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester utazási teremtől eltérőleg egészen szeptember 16 áig Budapesten marad.

* **Közvilágítási ügyek.** A *Lesztján* Adorján kir. közjegyző és *Vinnay Géza* kultur főmérnök kérvényét, melylyel az augsburgi légvesz ipartársulat eljárása miatt a városi hatósághoz fordult, a tanács tegnapi ülésén tárgyalta *Körner Adolf* tanácsnok referálta az ügyet. A tanács ezen teljesen magántermészetű viszony érdemleges bírálatába nem bocsájtkozhatott mindaddig, míg a kérdést felderítve nem látja s épen ez oknál fogva kiadta a kérvényt a mérnöki hivatalnak, sürgős jelentéssel végett. Miután ilyen bírálati viszony a gázgyár és magánfogyasztók között számtalan esetben állhat fenn, kíváncsian várjuk a további fejleményeket, mert nem lehet közönyös dolog a váro-ra, mint a közigazgatási intézmény tulajdonosára nézve, hogy mily elbánásban részesíti a végnapjait élő gázgyár az ő leendő magán fogyasztóit.

* **Vármegye, amelyben nincs pótdó.** Nem sok vármegyéje van Magyarországnak, ahol egy krajczár pótdóval sincs megterhelve a lakosság. A kevés pótdómentes

vármegye közé tartozik Hajdúvármegye is. Budaházy Ödön, a vármegye számvevője most állította össze a vármegye költségvetését s ebből kitűnik, hogy a vármegyében nincs pótdó.

* **Uj állatorvos.** A Szatmáry János volt városi állatorvos megüresedett helyére a főispán *Wawra József*et nevezte ki városi belső állatorvossá, ki e hó 15 én lép hivatalába. Az ujonnan kinevezett városi tisztviselő tegnap tette le a tanácsülés előtt szokásos hivatali esküt.

* **Debreczeniek a miskolci kongresszuson.** A harmadik országos kereskedelmi kongresszust folyó hó 17. és 18-ik napjain tartják meg Miskolcon. E kongresszuson hivatalosan részt vesz városunkból a Kereskedelmi Csarnok és a Kereskedő Társulat. A Csarnok képviselőiben, mint kiküldöttek megjelennek: dr. Löfkovics Márton ügyvéd, csarnoki titkár, Fürst Ödön pénztáros és dr. Frenk Jenő ügyvéd, ezenkívül több csarnoki tag fog csatlakozni a küldöttséghez. A Kereskedő Társulat küldöttei: Szántó Győző és Bárdos Géza.

* **A Stencinger-ház kisajátítása.** A Stencinger-ház kisajátításának ügye foglalkoztatta tegnap délután hosszabban a város jog- és pénzügyi bizottságát, amely *Körner Adolf* tanácsnok elnöke alatt tartotta meg ülését. A kisajátítás iránt *Zádor Lajos* és társainak kérvénye az építési bizottság javaslatával együtt került elbírálat alá s végeredményében a jog- és pénzügyi bizottság az építési bizottság javaslatát tette magáévá. — Ilyenformán a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy a kisajátítás ügyének elintézésére a tanács külön bizottságot küldjön ki. Ez a bizottság lépjen érintkezésbe a tulajdonossal a telekátengedés feltételeire nézve, ugyan akkor az érdekelt szomszédháztulajdonosokat is kérdezze meg, hogy milyen arányban hajlandók anyagi hozzájárulásukkal elősegíteni a kisajátítást, ha a telket teljesen megszerez-zük, vagy ha a telek végénél, közvetlenül a takaré- és hitelintézet palotája mellett egy tizenkétméteres utcát nyitnak. Ez utóbbi esetben a Stencinger-ház egy, a piac-utca felőli része megmaradna mindaddig míg az üzletek bérjövödelme a teljes kisajátítási költséget nem fedezné.

* **Az utcái lámpák késői felgyújtása** ellen lapunkban e hó elején felszólalás történt a közönség köréből s azóta magunk is meggyőződünk, hogy a hold világítására támaszkodó rendszer a legképtelenebb állapotokra vezet, amennyiben éppen a leg-tömögesebb utcái közlekedés alatt vannak utcáink egyiptomi sötétségben. Mikor a város lakosságának majdnem minden rétege leginkább hullámszik az utcákon, d. u. 6 és 7 óra között, akkor van a legsötétebb s ha az előkelőbb üzletek lámpái nem jönnek segítségül, koromsötét volna a járdákon. Ugy értesülünk, hogy a polgármesterhelyettes

megtette az intézkedést arra nézve, hogy legközelebb már délután 6 órakor az utcái gázlámpák mind felgyujtassanak.

* **A poeta kondás öngyilkossága.** Szabó Imre fiatal, 23 éves ember volt. Szegény legény, aki szerette a betűt, írást, verset, mégis csak kondás lett belőle. Csobán István tanyáján szolgált az Elepen, de nagyon kedvelték, mert szelid lelkű, jó fiu volt s azután sok szép verset tudott. Ő maga is, üres órájában egy kis jegyzőkönyvbe írta a verseket:

Poétának születtem
Mégis kondás lettem.
Ne busulj szép kedvesem
Igy is csak — ugyis csak
Versben írom levelem.

Nem sokáig írta. A poeta kondás tegnap reggel, míg a juhászok a früstököt fogyasztották, bement az istállóba, kivette az egyik juhász revolverét s mellbe lötte magát. A lövés persze összefutottak a tanyabeliek s csodálkozva látták, hogy a szelid lelkű, jó fiu, a „kötő-kondás“ öngyilkossá lett. Élt még a legény, de hiába faggatták, nem mondotta meg, hogy miért követte el az öngyilkossági kísérletét. Kocsira tették, behozták a közkórházba s a szegény fiut, akinek aggasztó az állapota; most ott ápolják. A zsebében megtalálták utolsó levelét, amely szóról-szóra a következő:

„Halálom oka senkit nem terhel. Saját magam akaratából történt. Jobb érző szívnek a föld alatt, hol semmi méltánytalanság nincs. Kedves jó szüleim, kedves jó testvéreim, ne busuljatok, hiszen ismertétek bennem a *Petőfi* lelkét. Én sem érdemlek különb halált. Isten veletek! A boldog feltámadás reményében! Halálom oka gazdámékat nem terheli, jól bántak velem“.

* **Dühöngő utkaparó.** A napokban gőzhengerrel csinálták a debreczeni országnak Bors község és a Csillagos csárda közötti utvonalát. Nyugodtan folyt a munka midőn egyszerre Szabó József munkásnak valami fölött szóvitája támadt Boronkai Károly gépészszel, a munkálatok felügyelőjével. A felügyelő nem akart engedni, mire Szabó óriási átkozódásban tört ki, szidta Boronkait, a munkával pedig felhagyott, sőt még a többi munkásokat is bujtogatta, hogy hagyják félbe a munkát, ne dolgozzanak az ilyen, meg olyan embernek. A munkások rá sem hallgattak, mire Szabó még dühösebb lett s vége-hossza nem volt szidalmainak. Végre megunt Boronkai a sok becsmérléet s felszólította a dühöngőt, hogy hallgasson el és távozzék. Persze nem kellett több Szabónak. Tovább folytatta becsmérlő szavait, mire Boronkai gépész, Szarka József állami utkaparó segítségével megragadta és elüzte a helyszínéről a bujtogatót, ki átkozódva és fenyegetőzve távozott. Nemsokára azonban visszajött, felkapott egy vaslapátot és a gépen nyugodtan dolgozó Boronkait hátulról úgy fejbevágta a lapáttal, hogy az rögtön

Tisztelt háziasszonyok figyelmébe

Az őszi nagytakarítások idejére szives figyelmébe ajánlom üzletemet lag bevásárlásainál. Legjobb gyártmányokat tartok Borostyán, Szesz és pillanat alatt száradó Linoleum lagokban tisztelettel *Deutsch Lajos* előbb *Varga Lajos* Piacz-utca 38.

lefodult a gépről és a gyepen eszméletlenül elterült. Szabó még ezzel nem elégedett meg. Kirántotta zsebkését és áldozatára rohant, hogy kezesültszurja. A munkások azonban megragadták a dühöngőt, ki minden erejéből kiszabadulni igyekezett kezeik közül a nagy káromkodva kiáltotta, hogy leszurja a nyomorultat. Végre sikerült leteperniük Szabót, kik aztán átadták a csendőrségnek. A csendőrség pedig annak folytonos fenyegetőzése és káromkodása között megkötözte az úrjögöt és bekísérte az ügyészséghez.

*** Az Istenkáromló gyilkossági kísérlete.** Aki az Isten nevét káromolva veszi ajkára, annak már nem tiszta a lelke és a bűn csirája fakadozik a szivében. Nagy János is, aki az ujosztásu földön, mint kocsis legény szolgált, alig tett vett valamit, mindjárt káromlás ömlött a szájából. Meghallotta ezt Czakó János éppen ott dolgozó rapaszámos és rászólt a durva lelkű suhanczra:

— Nem félsz az Istentől, hogy megbüntet ezért a gyalázatos káromlásért?

És Nagy Jánost ez az intés anyyira kihozta a sodrából, hogy felkapta a mellette heverő fejszét és teljes erejével sújtott vele a Czakó János fejére. A szegény napszámos ember egy só nélkül esett össze. A vér elborította arcát és csak miután a segítségére összefutott többi munkások hidegvizet jól megmosogatták, adott életjelt magáról. Mindenkinek akkor jutott eszébe a gyilkosszándéku kocsis, de az már akkorra megborzadva szörnyű tettétől és attól a gondolatától, hogy az Isten büntetése most már utóléri, elmenekült. A keresésére indult embereknek azonban sikerült elcsipniök. Nagy János most már nem szabadul meg a nagyon kié demelt büntetéstől. A szegény Czakó Jánost pedig be szállították a közkórházba, ahol most súlyos betegen fekszik.

*** Ez is közvilágítás.** A város hivatalai részére a tél folyamán szükséges gyertyákról van szó. Négy kereskedő cég adott be zárt ajánlatot. Legolcsóbb volt *Konczek Géza* jónévű fűszerkereskedő és így a tanács az ő ajánlatát fogadta el.

*** Megölte a dinnye.** Szomoruan végződött a dinnyeévés özv Rábayné asszony házául. Unokája, a hét éves Róza vidám kedvvel szopogatta az édes béli dinnyét, mikor egyszerre csak fulladozni kezdett. A gyermek szemei fennakadtak és kikékölt arccal kezdett vergődni a földön. Hirtelen orvosért futottak, de mire segítség érkezett, a gyerek megfulladt a légzőcsövésébe tévedt dinnyemagtól.

*** Zenetörténet tanítása a zenedén.** A zenede igazgatósága a folyó tanévben megnyitotta a zenetörténet 2 évfolyamra terjedő tanfolyamát, mely ezután rendszeresen fog taníttatni az intézetben. Térszűke miatt nem

méltathatjuk elegendőleg a rég nélkülözött intézkedés előrelátható előnyeit, azt azonban örömmel regisztráljuk, hogy a zenetörténet tanárául Drumár Jánost, a zeneileg is kitűnően képzett üzletvezetőségi hivatalnokot választották meg. A zenetörténeti tanfolyam tantervét tájékoztatásul közölni fogjuk.

*** Értesítés és felhívás a kath. polgárokhoz.** A róm. kat. iskolaszék f. év szeptember hó 30-ik napján választás útján újra alakul. Ez alkalomból 9 rendes tag lesz választandó, választási helyiség a r. k. fiúiskola egyik földszinti terme, hol a szavazatok a fentti napon délelőtt 10—12, s délután 3—5 óra között lesznek beadandók. Választó képességgel bír minden kat. polgár, ki a múlt évi iskolai adóját befizette. Midőn ezt közhírré tesszük, egyben felkérjük mindazokat, kik múlt évi iskolai adójukkal hátralékban vannak, hogy legkésőbb f. hó 26-án délig ezen hátralékos adójukat befizetni sziveskedjenek, mivel ellenkező esetben a választásban részt nem vehetnek. A róm. kat. iskolaszék.

*** Alkalmazást jegyzőjelölteknek.** Wessprény Zoltán megyei főjegyző, a közigazgatási tanfolyam igazgatója átiratban arról értesítette a várost, hogy a tanfolyamnak hetvenhét növendéke van. Egyben kérte a város polgármesterét, hogy ezek közül nyolcz-tíz hallgatónak a tanórákon kívül adjon szerény foglalkozást a városházán, ami elől Debreczen humanus polgármestere bizonyára nem is fog kitérni. A főjegyző-igazgató ezenkívül hat öl elsőrendű tüzfűt kér a tanterem fűtésére, amit pedig a tanács szavaz majd meg.

*** Verseny-kuglizás.** A polgári lövész-társulat nagyerdei tekepályáján f. hó 16. és 23-án tartatik meg az ez évi záró verseny tekézés. Ezen verseny 9 bábura folyik és kilencz, szépen díszített és legnagyobb részben arany díj van kitűzve. Az első díj 40 korona arany. — A verseny mindkét vasárnap délelőtt és délután folyik és betelejzéssel 23-án este közvacsora lesz, melyre előjegyzéseket 21-én estig az egyleti titkár fogad el. A versenyen vendégek is szivesen láttatnak, de a három első díjra nem pályázhatnak.

*** A jótékony négyzet** szeptember 16-án d. u. 3 órakor az árvaház üléstermében választmányi ülést tart, amelyen folyó ügyeket tárgyalnak.

*** Magyar pohárból igyunk.** A kereskedelmi minisztériumban most dolgoznak egy törvényjavaslaton, mely, ha életbe lép, megszünteti azt, hogy az ember magyar bort, sört német gyártásu pohárból és üvegből igyék. A miniszter ezen ugy akar segíteni, hogy kimondja, hogy a vendéglőkben, söntésekben, szatócsboltokban, egyáltalában, a hol nyilvánosan árulnak szeszes italokat, csak oly edényeket, poharakat, üvegeket, mérőt szabad használni, melyek magyar jelöléssel vannak ellátva, illetve, melyek belföldön készültek.

*** Az Izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utczai izr. tempomban az isteni tisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: köznapokon reggel hat órakor, este hat órakor; szombat és ünnepnapokon d. e. kilencz órakor; péntek és ünnepnapokat megelőző este hat órakor. A hajnali istentisztelet (Szeloechoth) vasárnap 4 órakor, a többi napokon reggel 5 órakor fog kezdődni.

*** Fedák Sári Debreczenben.** A rendkívüli tehetséggel megáldott szubrett, aki egy csapásra hódította meg a főváros közönségét, e hó 22-én fog bemutatkozni a debreczeni közönségnek. Az érdekes hangversenyen kivülrakosi Szidi és Polonyi Elemér — nálunk már ismert kiváló zongora virtuóz — fognak közreműködni. Előjegyzések: *László Albert* könyvkereskedésében eszközölhetők.

*** Vagyon a zsebkendőben.** Klein Miksa piac utczai üzletében egy vándorművész társaság tagjai fordultak meg. Távozásuk után az egyik csakhamar visszatért és szomoruan adta elő, hogy a zsebkendőjét, amelyben vagyona, párszázkorona volt, elvesztet e. már letett róla, mikor Klein Miksa egy zsák mellett a földön észrevette és magasietett a szegény ember után, hogy a pár százkoronával telt zsebkendőt átadja neki. A becsületes megtaláló alig birt szabadulni a szegény ember hálálkodása elől.

*** Vizitüzijáték.** A kedvezőtlen idő miatt vasárnapról elmaradt vizitüzijátékot szept. 16-án vasárnap tartják meg a már közölt programmal a csolnakázó tavon. Ugyanakkor nap délután csolnak és szandolin verseny is lesz.

*** Párbaj az utcán.** Revolverpárbajt vívott Páris utczáin a felesége udvarlójával egy mérnök. Henri Périer a kiállítás megtekintésére jött, feleségét és három gyermekét azonban néhány héttel előbb küldte el. Périer Párisban azt vette észre, hogy az asszony nagyon megváltozott. Gyanut fogott és megleste az asszonyt, a kit csakugyan látott egy Carassalo nevű barátjával. A napokban Neufchatolbe utazott és idő előtt tért vissza. Az asszony nem volt odahaza. Périer elment Carassalo lakása elé és a kapunál várt és a mikor a szerelmesek megjelentek, revolvert rántott és ötször rásütötte a vetélytársára. Ez segítségért kiáltva menekült. A férj utána futott, de ekkor a csábító hirtelen megfordult és visszaadta az öt lövést a maga revolveréből. Az asszony sikoltva vetette magát a két ember közé, akiknek revolverei még füstölögtek. Mindkét férfi megsebesült, de állapotuk nem veszélyes.

*** Köszönetnyilvánítás.** Az „Egyetértés” dal- és zeneegylet f. hó 1-én tartott hangversenyén felülfizettek: Podolsky Béla felügyelő, műhelyfőnök, Tóth Béla gyógyszerész 10—10 koronát, Dr. Kola János

országgyűlési képviselő 5 koronát, Blattner Gyula 4 koronát, Komlóssy Arthur főgyűző 3 koronát, N. N. 2 korona 80 fillért, Boczán Elemér áll. főnök, Hoffner Elek máv. mérnök, Neumann testvérek, Krisztek Leo 2—2 koronát, Lukács Antal, egy munkás dal-egyleti tag 1—1 koronát, Vásárhelyi Gyula, Horváth Antal, N. N. 80—80 fillért, Halmy Kálmán 40 fill., összesen 47 kor. 60 fillér, amely adományokért ez uton mond köszönetet az egylet elnöksége.

* Közönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen emlékü férjem temetésén megjelenni s részvétükkel fájdalommat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják hálás köszönetemet. Özv. Balogh Józsefné.

TÁVIRATOK.

Bresci bűntársa.

Róma, szeptember 13. Gressoneyből jelentik, hogy az ottani rendőrség kétségbevonhatlanul megállapította, miszerint az *anarkisták Umberto királyhjal egyidejűleg nejét Margit királynét is megakarták gyilkolni*. A királyné elleni merényletet egy Granotti nevű, anarchista, Bresci barátja és bűntársa akarta elkövetni s e célból Gressoneybe utazott, hova a királynét az előre megállapított utiterv szerint várták. Bresci azonban egy nappal előbb követte el merényletét Umberto ellen, mint ahogy előre megbeszéltek s így a Margit királyné utazása elmaradván, Granotti nem hajthatta végre gyilkos tervét. A rendőrség országszerte keresi Granottit.

Ő Felsége akarata.

Budapest, szeptember 14. A zágrábi kongresszuson felszínre kerültek az ugynevezett „nagy horvát eszmék” s különösen Stadler, szerajevói gör. érsek tett czélatokat a megalapítandó nagy horvát birodalomra s óhaját fejezte ki, vajha Bosznia is Horvátországhoz csatolhatnék. Politikai vonatkozású nyilatkozatai sem kerültek ki a felsőbbség figyelmét s már meg is kapta arra a választ egy levél alakjában, mely egyenesen Ő felsége kabinetirodájából érkezett. Hangzik pedig e levél ilyképen: „Ő felsége értesült arról, hogy a zágrábi kongresszuson Érsekséged azon óhajásának adott kifejezést, miszerint Bosznia Horvátországhoz csatolhatnék. Mint-hogy e kérdés tisztán politikai jellegű, tehát első sorban Ő Felsége jogai közé tartozik annak elbírálása. Bárha jogosult volna a föltevés, hogy Érsekséged az érintett nyilatkozatot, illetve óhajást nem tette, de ha ez mégis megtörtént úgy közlöm Ő Felsége komoly intését s

annak határozott vágyakozását, hogy a jövőben ilyenféle politikai kérdésektől távol fogja magát tartani.” Eddig a levél, mely beavatott körök értesülése szerint a korona autonom elhatározása.

Kossuth Lajos születése napja.

Budapest, szept. 14. A Kossuth-emlékbizottság küldöttsége ma délelőtt a jelenleg Budapesten tartózkodó Kossuth Lajos Tivadarnál járt, abból a célból, hogy a Kossuth Lajos születése napja alkalmából rendezendő ünnepségekre meghívják. Kossuth L. Tivadar megígérte, hogy ugy a matiné, valamint a disztrakomán is meg fog jelenni.

Strossmayer — bíboros.

Zágráb, szeptember 13. Az „Agramer Tagblatt” értesülése szerint Strossmayer püspököt 50 éves jubileuma alkalmából a pápa *bibornokká* fogja kinevezni.

Az egyetemi ifjuság mozgalma.

Budapest, szept. 14. Az egyetem vidékén ma délelőtt rendkívül élénk élet uralkodott. A szerb-utcai párttanyákból csapatonként vonult föl az ifjuság az Egyetemi Körbe, ahol déli 12 óráig folyt a beiratkozás. Pontban 12 órakor befejezték a Köri beiratást és a pénztárkönyveket lezárták. A választás holnap délután lesz.

Galveston pusztulása.

New-York, szeptember 13. Az elpusztult Galveston város polgármestere jelenti, hogy eddig 2500 halottat temettek el, 4000-et pedig elégettek, de a romok között még több ezer ember holtteste fekszik temetetlenül. A statáriumot az egész kerületre elrendelték, mert a lelketlen fosztogatók ugyancsak hozzá láttak a katasztrófa által okozott felfordulás kihasználásához.

Életunt pénztárosné.

Budapest, szept. 24. Papp Mari 22 esztendőes éjjeli kávéházi pénztárosné tegnap Barcsay utca 16. szám alatt levő lakásán szublimátoldatot ivott és meghalt. Holttestét az orvostani bonczoló intézetbe szállították, ahol ma bontották föl.

Li-Hung Csang Pekingben.

London, szeptember 13. Li-Hung-Csang alkirály, mint a császár teljes hatalmu megbízottja Pekingbe utazott, hogy a követekkel a *béketárgyalásokat* megkezdje.

Az elkeseredett suszter.

Budapest, szept. 14. Janik Gábor 29 éves szegedi cipészlegény nagyon elkeseredett valami fölött s elhatározta, hogy elemészti magát. Éjfélkor a lánchidra ment s a mikor a közepére ért, fölmászott a kar-

fára s a vízbe akarta dobni magát. Ép mögötte haladt egy hordár, a ki azután elkapta s átadta a közeli rendőrnök. Ez azután lakására kísérte.

VEGYES.

A cigányprimás szeretője. A Rigó Jancsi és Chimai hercegnő kalandos históriája esett meg másodszor, kevesebb porral, feltűnéssel, lármával. — Egy ismert győri cigányprimás Párisban játszott s a Pavillon bleu cifra nagytermében hegedülte magafelé egy forró véru gazdag francia asszony szereimét. Az asszony válni akart a férjétől s hazajönni a primással Győrbe. A primás, aki feleséges ember volt, előre utazott s pár napra rá ott termett az asszony is. Most már aztán be kellett vallani az igazat, hogy felesége és gyermekei vannak. Előbb volt nagy jelenet, melyben el nem sült revolvernek is volt szerepe, de aztán a két asszony zokogva kiegyezett egymással.

A szeszélyes istennő. Fortunáról van szó, minden rangú asszonyok között a legcsapodárabb istennőről, a ki még a ruhái csücskeiben is óriási vagyont rejteget. A Salzkammergut egy kis községében, St.-Wolfgangban jótékonysági ünnepélyt rendeztek s nem hiányzott onnan az obligát tombolajáték sem, többé-kevésbbé értéktelen nyereménytárgyakkal. A főnyeremény egy, a Schafbergre oda-vissza szóló vasuti jegy volt. Késő éjjel jelentkezett a szerencsés nyerő. Fortuna arra csöpögtette az áldását, a kinek a legkevésbbé volt rá szüksége. A szerencsés nyer a Schafbergre vezető vonat kalauza volt, a ki már esztendő óta naponta hatszor-hétszer teszi meg az utat — kötelességből.

Különös fizetés. Ruszcsuk városa igen elmés módját találta ki a takarékoságnak: a hivatalnokait nem készpénzzel fizeti, hanem liszttel. A liszt métermázsáját 16 frank 50 centimesbe számítja, s a város gazdasági hivatala a lisztet 14 frank 50 centimesen vásárolja. Mivel a városnak 368 havi fizetéses alkalmazottja van, a lisztfizetéssel Ruszcsuk városa évenként csinos összeget takarít meg.

Vakmerő betörők.

Szenzációs angol bűnügyi regénybe illik az a történet, a mely néhány nappal ezelőtt Párisban megesett. A rue Lecourbe háza előtt délután három órakor négy munkásruhába öltözött ember jelent meg, a kik egy nagy létrát hoztak. Az utcán sok volt a járókelő s a ház földszintjén egy Guillon nevű embernek volt a tisztító intézete, a hol negyven asszony dolgozott. A ház első emeleti homlokzatán hat ablak volt a nagy hőség miatt tárva-nyitva. Ott lakott Guillon.

A munkások nekitámasztották a létrát a falnak, hárman fölmásztak, az esőtől, széltől tépett, darabokban függő hirdetményeket kezdték a falról lekarni, míg a negyedik lent maradt a földön s onnan adott utasításokat a fölül dolgozó munká-

soknak. Egyszerre csak ez az utóbbi belépett Guillon üzletébe s udvarias hajlongások között egy hosszablétrát kért kölcsön, mert az övék nagyon rövid. Guillon szeret mindenkinek szíveséget tenni s minthogy neki nem volt hosszabb létrája, elindult a munkással a szomszédokhoz, hogy egyet hozzon.

Nagy utánjárással szereztek is egyet s most már mind a négy ember serényen hozzálátott a munkához. Egy órai működés után a legkisebb papírdarabka is le volt kaparva a ház faláról s a munkások eltávoloztak. Este azonban, a mikor Guillon fölment a lakásába, halálra ijedve járta be a szobákat. Valamennyi szekrény és fiók fel volt törve s a bennök levő pénz, értékpapír, ékszer, 22.000 frank értékben mind eltűnt. A párisi rendőrség Guillon leírása alapján a vakmerő betörőkben négy kiszolgált notórius fegyenczet gyanít.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Biztos szer a hajhullás ellen.

A gyógyszertárban venni kell tíz deka bojtorján, vagy keserű lapu gyökeret, egy liter esővízzel, ugyanannyi valódi gabnapálínkával tiszta edényben husz perczig főzni s ha kihült, üvegbe szűrve, bedugva, hűs helyen tartani. Minden héten egyszer lefekvés előtt a fejbőr vele jól megnedvesítendő és sűrű fésűvel kifésülendő, azután kendővel a fej bekötendő. Ily módon a haj rövid idő alatt növesznie indul.

Kézkirepedés ellen. A kéz es-ténként langyos timsós vízben mosandó. Azután be kell kenni vazelinnel, vagy lanolinnal, amely 10—20 fillérért kész-szen kapható a gyógyszertárban. Ugyanez az eljárás követhető, ha a szél az arcot fujja ki, de minden esetre kerülni kell a nappali mosdást.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Andor szavai nagy hatást tettek a népre. Még nagyobb az uri társaság tagjaira, azokra, akikkel Andor együtt indult utra, akikkel együtt töltött kedéjes napokat a jvargedei fürdőben.

— Így hát nem igaz az, amit Bártai Elemér nekünk állított, — szólt az uri társaság egyik tagja Andorhoz.

— Ha nem az mondta, amit most én mondtam, nem mondott igazat.

— Az az igaz, amit én mondtam — kiáltotta Bártai még most is. — Törjete be a várromba, meggyőződtek róla.

— Nem törünk be — zugott rá a bíró. — Bizunk a nagyságos ur szavaiban, aki már egy ízben jótékonyágával is beigazolta, hogy milyen szeretettel viseltetik községünk népe iránt.

— Igaz! igaz! — mondták rá többen.

— Kendtek itt maradnak mind. Három ember velem jön. A nagyságos ur vezet bennünket s mi megyünk be a romba. Rövidesen visszatérünk s meg hozzuk a hirt kendteknak arról, a mi az igazság. Jó lesz-e így?

— Jó! Helyes — kiáltották.

A bíró erre három embert kiválasztott maga mellé. Azokkal letétette a kaszákat. Azután a nép felé fordult,

— Amig mi ki nem jöttünk, meg se mozduljanak kendtek. Legyenek türelemmel. Ha jó hirt hozunk, hamar kint leszünk, ha nem jót, még hamarabb.

— Helyes! Így van jól! — kiáltották többen.

— A bíró ezután Rimay Andor felé fordult.

— Vezessen bennünket a nagyságos ur.

— Szívesen! Jöjjenek csak bátran utánam.

Andor elől ment, a bíró s a három ember lépésről-lépésre követte.

A nép csendesen, türelemmel várakozott, az uri társaság tagjai pedig körül vették Bártai Elemért s faggatták, hogy miért akarta őket félrevezetni. Ők biznak Andor szavaiban. Bártai azonban érezve bűnösségét, még csak választ sem adott.

IX.

Andor a bírót s három társát a rom udvarára vezette.

— Jártak már itt valaha?

— Soha.

— Hát Bábolnayval hol beszéltek?

— Mindég ő járt le a községbe.

— Akkor hát ez a hely meglepi magukat.

— Meglep, — válaszolt a bíró, — hiszen ez belől valóságos tündérkert.

— Igazuk van. Meglátszik, hogy tündérkeznek munkálták, ápolták s gondozták benne a virágágyakat. Hanem most jöjjenek velem a folyosóra. Egy pár perczig várakozni fognak, míg hirt adok a nagyságos asszonynak.

— Jól van nagyságos uram.

Rimay Andor bement s amint az első szobán keresztül haladt, már sietve jöttek feléje Bábolnayné és a leánya.

— Az Isten áldja meg önt jóságáért, szólt kezét nyujtva Bábolnayné. A rom egy rejtett ablakánál mindent láttunk és mindent hallottunk. Ön megmentette az életünket.

— Óh, hát nem volt-e kötelességem? Lássák milyen jól számítottam. Ugy-e igazam volt? Elemér barátom csakugyan bosszút akart rajtunk állani s ha nem vagyok előrelátó, terve sikerül.

— Most még több hálával tartozunk önnek — szólt Bábolnayné.

— És én mégjobban szeretem, mégjobban vonzódok önhöz, — szólt Andorhoz simulva Bábolnay Irén.

A boldogságunkért tettem!

(Folyt. köv.)

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirrre tétetik, hogy a debreczeni első takarékpénztár végrehajtónak özv. Posztóczki Ferenczné elleni végrehajtási ügyében.

A debreczeni kir. törvényszék és a debreczeni kir. Járás bíróság területén lévő a debreczeni 323 sztkvben A + 336 hrez és belteleknek özv. Posztóczky Ferenczné Schmögner Terézt illető felére 2131 korona kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelt tervén, annak foganatosítására határ időül az 1900 évi Október hó 11 ik napjának d. u. 3 órája e kir. törvényszék árverési termében kitűzetett.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is elfog adadni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben, vagy óvadékképes érték papirokban letenni, avagy az 1881 LX. trv. cz. 170. §-a értelmében a bánat pénzénél a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló szabályszerű előismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál és a városi rendőrkapitányságnál tekiathetők meg.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1900 július hó 13-án.

Harsányi,
kir. törvényszéki bíró.

Keil-lakk.

(Glasur)

legkiténőbb mázoló-szór puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására.

1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható: Szent-Királyi Tivadarcegnél, Debreczenben.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Szöllő föld posta kertben 34 sz. a eladó esetleg kiadó nov. 1-től. Értekezhetni Timár utca 52.

Gyalupad asztalos szerszámmal eladó. Ajánlatok „Asztalos” czimen e lap kiadóhivatalához intézendők.

Iparos segéd kiszolgálókatona, megfelelő állásra ajánlkozik. Kovács Sándor N.-Károly Genesi-utca Kelemennél,

A közeledő vadászati évad beálltával felkérem a nagyobb uradalmak és vadásztársulatok figyelmét arra, hogy az elejtett vadak, különösen nyulakból bármily nagy mennyiséget hajlandó vagyok átvenni külföld részére. Grossman Jágó Miskolcz.

Eladó ócska deszkák és ócska kapu. Vár-utca 9. szám

Eladó ház. A csapó utcai 48 számú ház eladó. Értekezhetni a tulajdonos Nagy Ferencz bankigazgatónál.

Kiadó bolt. A Csapó-utca 4 számú háznál egy bolt helyiség a mellék helyiségeivel együtt nov. 1-től kiadó. Értekezhetni: a Takarékos és Hitelintézetnél.

ŐSZI BARACZK duranczai finom faj Izam

bert és vaj körte, nemes sárga dió és csemege szőlő nagy választékban legolcsóbb áron kapható: Váray József kereskedésében Piacz-utca.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Neubauer János Stenczinger ház Bika szállodával szemben, ajánlja új javított ruganyos aczélsodrony ágybetéteit s a meglazultakat át alakítja.

Uri lakás Ipar bank palota II. emeletén, egy öt szobás és fürdőszobás lakás minden órán kiadó. Értekezhetni: az Ipar és kereskedelmi banknál.

Elek András vegyészeti ruhatisztító és javító intézete Debreczen, Egyház-tér 3. szám; női és férfi ruha tisztítást jutányosan eszközöl.

Eladó mész kemence

Biharmegye Birtyn községben a nagyvárad-kolozsvári vasut Rév állomásától csak pár percznyi távolságban fekvő telekkönyvileg 600 ööl területűnek kitüntetett föld a rajtalévő nagyobb szabású mészégető kemencével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatok az alantirt tulajdonoshoz intézendők. Takarékos és Hitelintézet részvénytársaság. Debreczen.

Ház Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó esetleg bérebe adó. Értekezhetni: Kossuth u. 31 Szvatosnál.

Szepesen öt nyilas tanyaföld eladó. Értekezhetni: Kigyó-u. 39.

Kitűnő ruhaképek. Hazai készítmény hajkefék és fogkefék kézi és czirok seprűk mindenfaj esetek és meszelők jutányosan beszerezhetők Márton Gyula férfi divat üzletében a Bika szálloda mellett.

Feltűnő oleson Vetőgépek

13-soros Schutleworth, 15-soros Schlick, 17 és 19 soros Umráth, 21 soros Zaladrill előnyös fizetési feltételekkel. Megtekinthetők Piacz-utca 26., nagytőzsdé udvarán gépraktárnál, ugyanott köleson kiadó vetőgép és konkolyozó. Ugyanott ócska vasak a legmasabb napi árban vásároltarnak.

35 hold szántó és kaszáló föld a Bánkon eladó. Értekezhetni Honvéd-utca 74.

Most érkezett

Oriási választék férfi és női czipőkben egy frittól kezdve

legújabb divatu

gallérok 10 kr. Férfi ingek 75 kron tul. Fiu- és férfi posztó

kalapok

70 krtól kezdve, több mint 1000 drb valódi balcsontos rövid Miederek 60 krtól feljebb, napernyők. Női ingek és Blouzek, harisnyák, labravalek, Svettek és turista ingek minden elfogadható áron.

Székely Jenő és társánál.

Főtér, Hungaria kávéház mellett. Vasutasok és vagongyáriaknak 10% engedmény.

30 kr.

egy kiló finom csemege szőlő

3-4 kiló kosarakban

Szabó Lajos fiai

czégnél.

Debreczen, Tisza-palota.

Kizárólag hazai gyártmány!

A MAGYAR FÉM-ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára.

DEBRECZEN

Piacz-utca és Simonffy-utca sarok. Gyár: Budapest-Köbányán.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz csillárok, asztali és függő lámpákat

valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Bronze dísz tárgyakat,

ollványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb.

a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

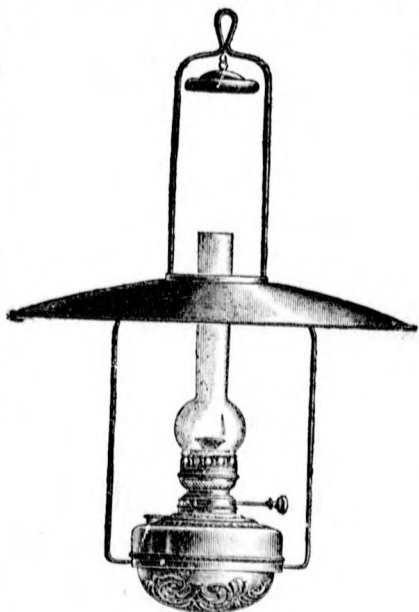
Ugyanitt kapható valódi amerikai Petroleum

KIRÁLY OLAJ

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállittatik.

Kizárólag hazai gyártmány

Kizárólag hazai gyártmány

Kizárólag hazai gyártmány!

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.